CPUP dagarna 2026

PPAS och positionering

Elisabet Rodby Bousquet
Sjukgymnast, docent ortopedi
elisabet.rodby_bousquet@med.lu.se

Instabilitet - funktion

- Påverkar energiförbrukning
- Kognitiv förmåga
- Påverkar arm- handfunktion
  - 89% instabila man rst
  - 61% instabila el rst
  - 41% svårt att köra pga instabilitet
  - Instabilitet begränsar armfunktionen

Disab Rehab Ass Tech. 2009 May;4(3):143-50

Motorkontroll

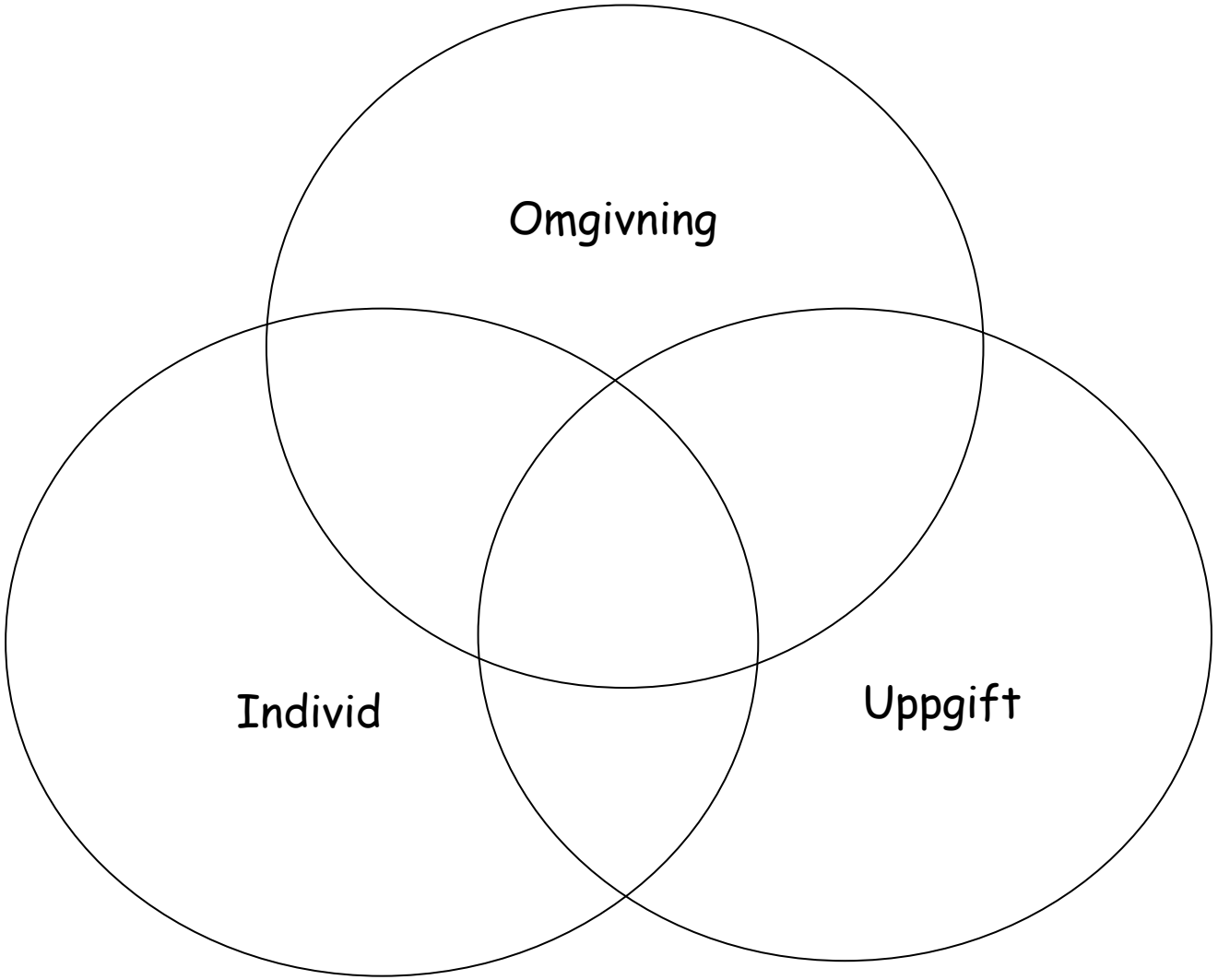

Asymmetrier hos barn med CP (*n*=2,735)

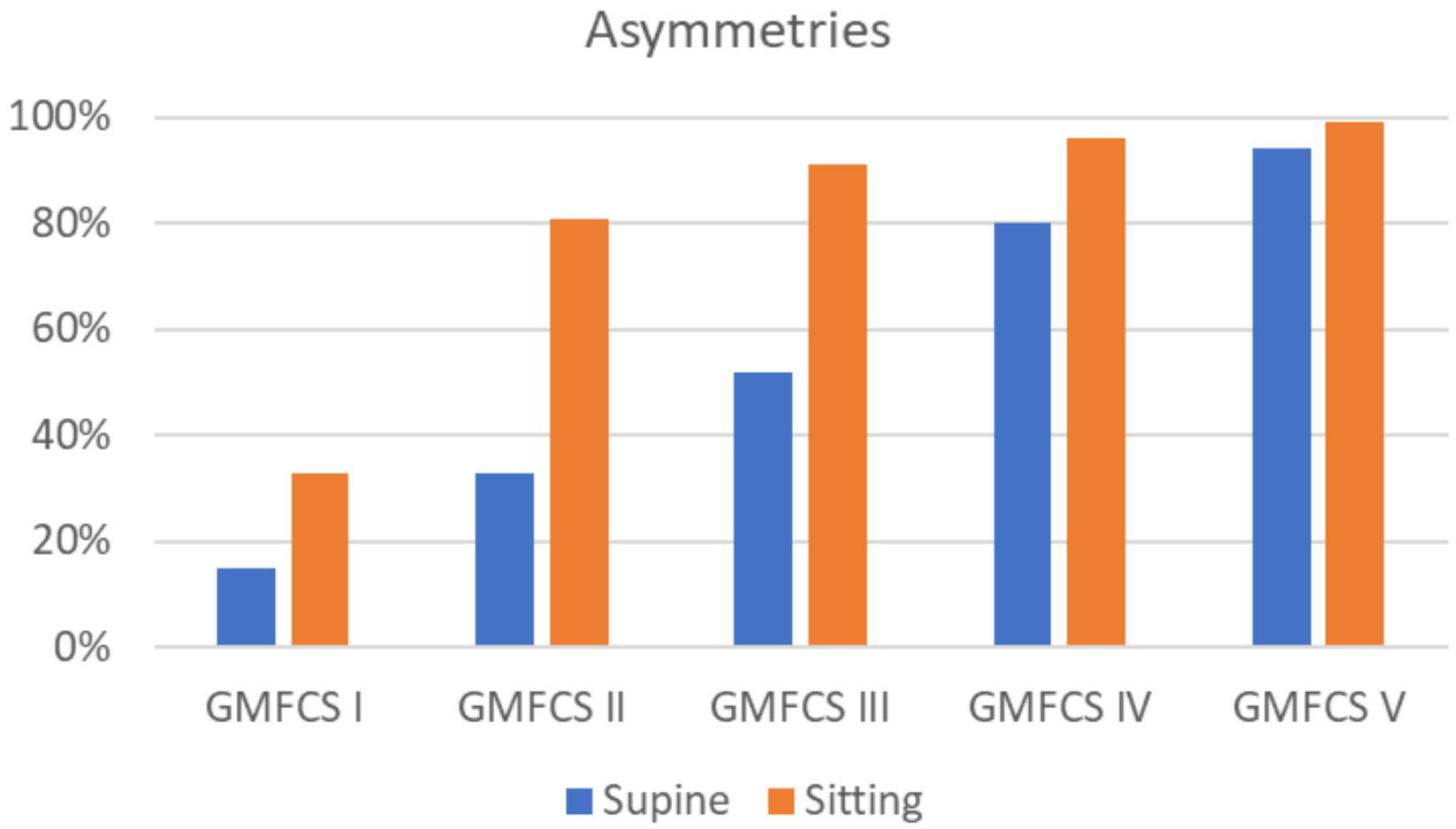

Disabil Rehabil. 2022; 44(11):2363-2371

Posture and Postural Ability Scale

Ingen asymmetri	(6 poäng)
Mild asymmetri	(4–5 poäng)
Måttlig asymmetri	(2–3 poäng)
Uttalad asymmetri	(0–1 poäng)

Clin Rehab 2014: 28 (1) 82-90 and 2016 Jul;30(7):697-704

Asymmetrier hos vuxna med CP

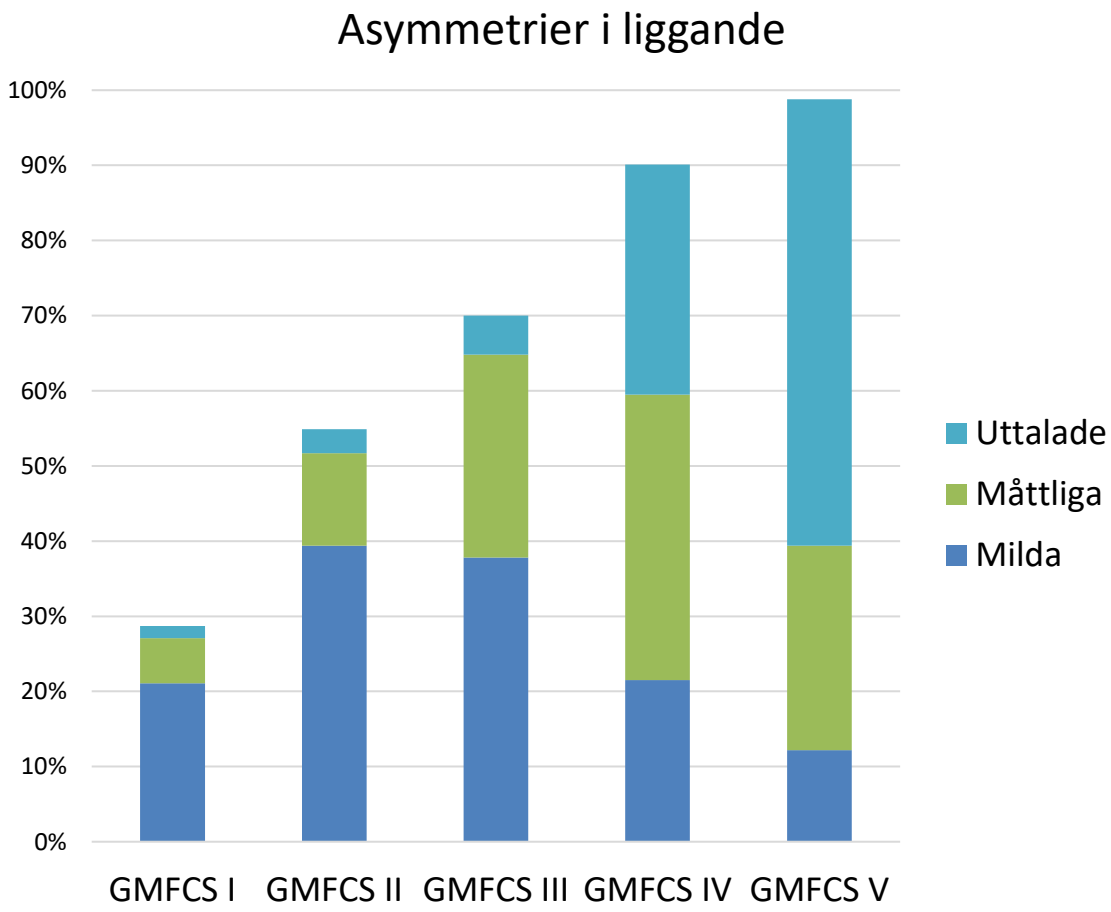

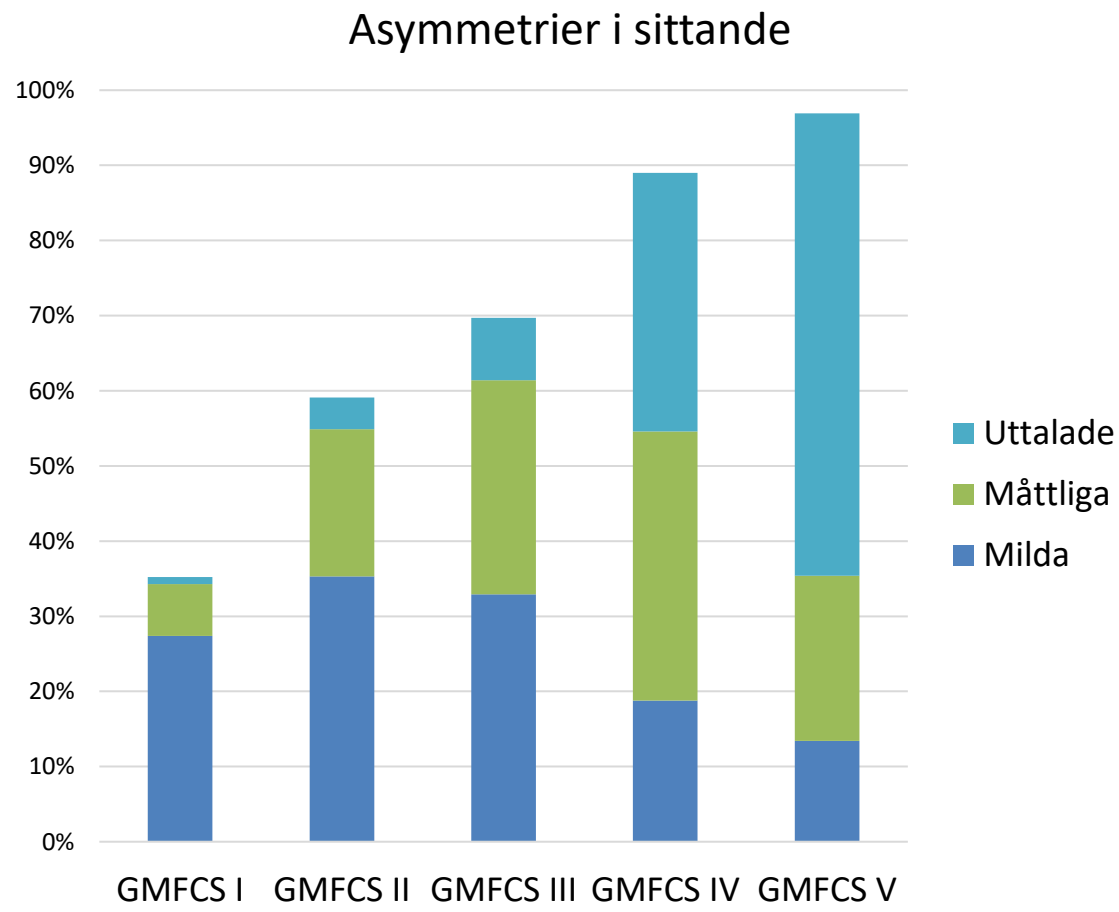

Front Neurol. 2021 Dec 6;12:758706

Ju mer asymmetri desto större risk för smärta

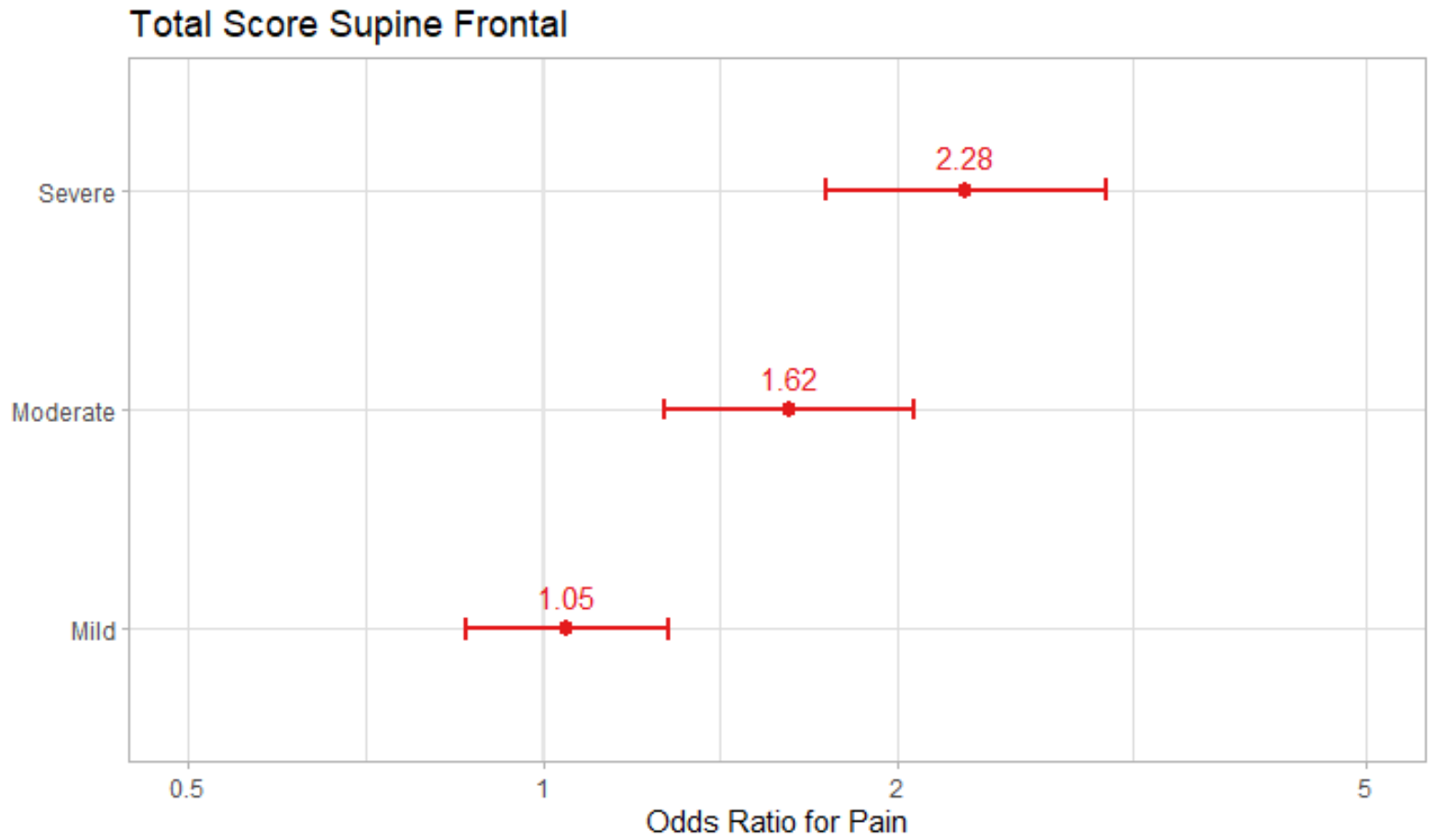

Disabil Rehabil 2020 Nov 3;1-9

Hueter-Volkmanns lag

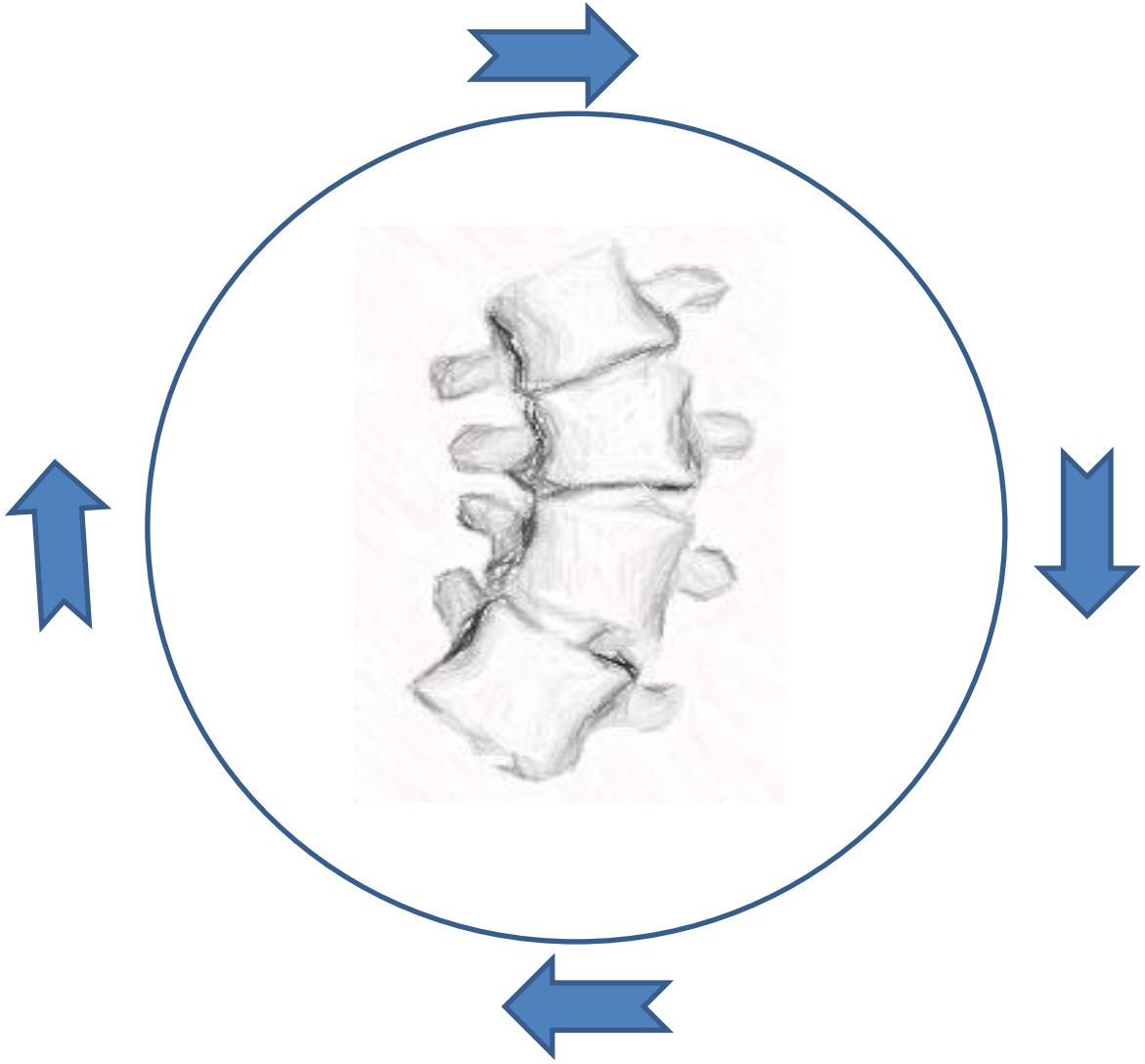

Riskfaktorer för uttalad skolios innan 16 år

Riskfaktorer vid 5 år

- GMFCS IV och V
- Epilepsi
- Flicka
- Knäkontraktur

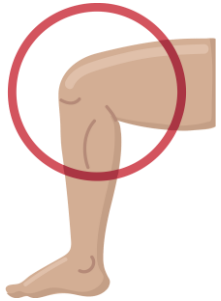

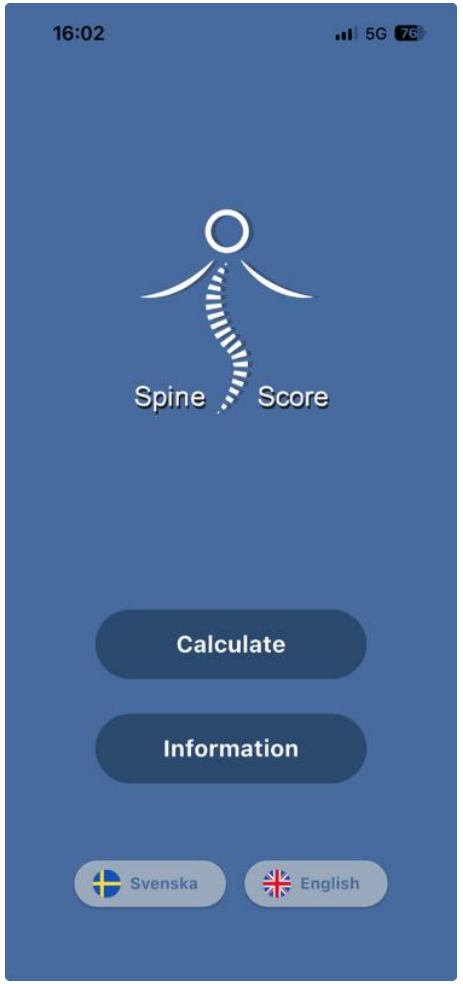

Acta Orthop 2020 Apr;91(2):203-208

Kontrakturutveckling

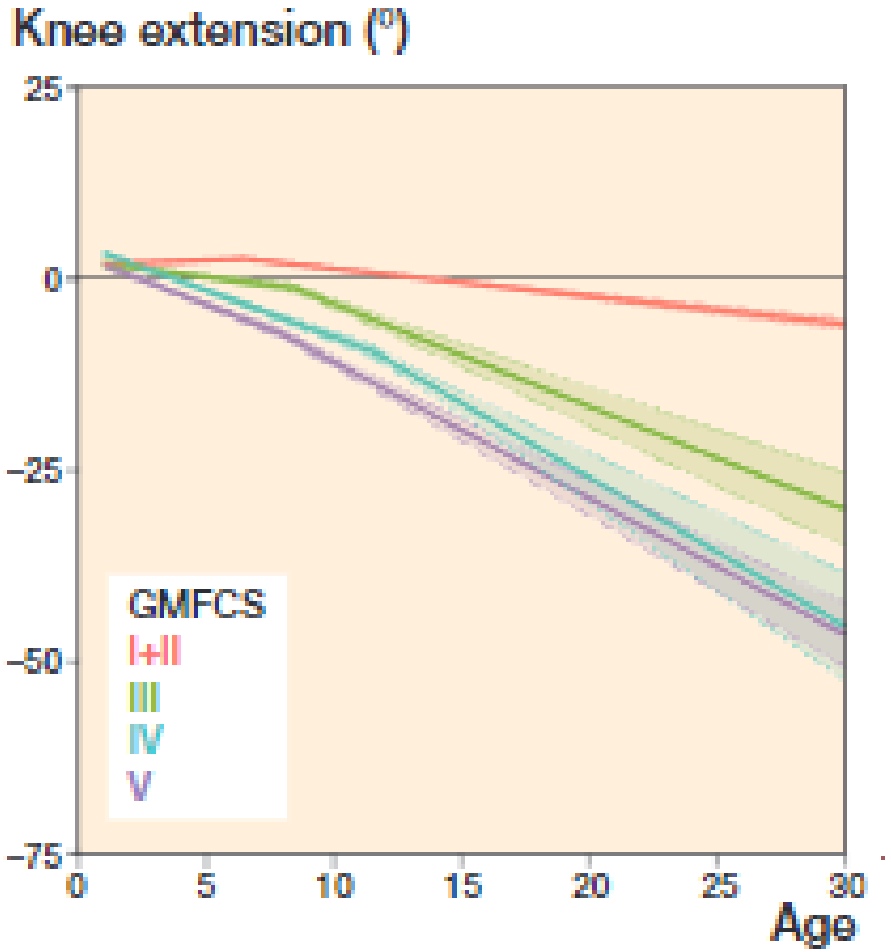

Acta Orthop. 2021 Apr;92(2):222-227. doi: 10.1080/17453674.2020.1848154. Epub 2020 Nov 24.

Knee and foot contracture occur earliest in children with cerebral palsy: a longitudinal analysis of 2,693

Cloodt *et al. BMC Musculoskeletal Disorders* (2022) 23:629
https://doi.org/10.1186/s12891-022-05548-7

BMC Musculoskeletal Disorders

RESEARCH Open Access

Sequence of flexion contracture development in the lower limb: a longitudinal analysis of 1,071 children with cerebral palsy

Erika Cloodt[1,2*], Anna Lindgren[3], Henrik Lauge-Pedersen[1] and Elisabet Rodby-Bousquet[1,4]

Riskfaktorer för höftfelställning (windswept)

- Kan inte röra sig eller ändra ställning själv (PPAS <4)
- Sover bara på rygg
- Knäkontraktur

Disabil Rehabil. 2019 Dec;41(26):3198-3202

Posture and Postural Ability Scale (PPAS)

Posture and Postural Ability Scale

Kvalitet, frontal (poäng 1=ja, 0=nej)	
Huvudet i medellinjen	
Bålen symmetrisk	
Bäckenet neutralt	
Benen separerade och raka i förhållande till bäckenet	
Armarna vilande längs sidorna	
Jämn viktfördelning	
Totalpoäng	

Clin Rehab 2014: 28 (1) 82-90 and 2016 Jul;30(7):697-704

Postural förmåga – vad de kan

1. Kan inte placeras i positionen
2. Kan placeras med stöd
3. Kan bibehålla positionen men inte röra sig
4. Kan initiera flexion/extension
5. Kan göra tyngdöverföring lateralt och återgå till utgångsställning
6. Kan ta sig ur positionen
7. Kan ta sig i och ur positionen

Clinical Rehabilitation 2014, 28; 1: 82-90

PPAS, postural förmåga sittande

- Bedömning av förmågan att bibehålla och ändra ställning dvs. att stabilisera kroppen mot tyngdkraften under statiska och dynamiska förhållanden. Bedöms enligt en 7-gradig skala.
- De två lägre **nivåerna 1 och 2** innebär att personen inte har någon egen förmåga.
- **Gränsdragningen** mellan **nivå 1 och 2** är om personen kan placeras i sittande på brits av någon annan (nivå 2) eller om personen pga fixerade felställningar inte kan placeras i sittande med stöd (nivå 1).
- **Nivå 3-7** innebär att personen har någon postural förmåga dvs. kan bibehålla eller ändra ställning utan stöd eller hjälp.